ABC MEDIACJI

W pytaniach i odpowiedziach

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	5
Mediacja	7
Postępowanie	13
Mediator	17
Mediacja międzynarodowa	19

SŁOWO WSTĘPNE

Publikacja ta daje odpowiedzi na najważniejsze pytania dotyczące mediacji, jej zalet i wad, zadawane mi w trakcie wielu spotkań, konferencji i warsztatów.
Mediacja ma dziś w Polsce entuzjastów, przeciwników i wielu niezorientowanych, niemających informacji dobrej jakości na temat mediacji.
Być może ta książeczka przekona niezdecydowanych i zasieje wątpliwości wśród przeciwników.
Rozmiar tej publikacji wykluczył niestety bardziej wyczerpującą formę wypowiedzi. Tak więc, odpowiedzi na pytania są krótkie, proste i nieskomplikowane.

Moją pasją od lat jest promowanie idei mediacji w Polsce.
Myślę, że ta publikacja się do tego przyczyni.

Maciej Bobrowicz
Prezes
Centrum Mediacji
Sądu Arbitrażowego przy K I G

MEDIACJA

1. Co to jest mediacja?
To pomoc neutralnej osoby trzeciej stronom sporu w poszukiwaniu rozwiązań konfliktu i zawarciu ugody akceptowanej przez te strony.

2. Od kiedy istnieje mediacja?
Mediacyjne sposoby rozwiązywania konfliktów znane były już w bardzo prymitywnych społeczeństwach. Mediacje z powodzeniem stosowano w starożytnym Rzymie i w Średniowieczu. Początki mediacji „nowożytnej" to lata siedemdziesiąte – USA – tam powstały pierwsze nowoczesne rozwiązania i procedury mediacji.

3. Od kiedy funkcjonuje mediacja w Polsce?
Mediacja cywilna pojawiła się w polskiej procedurze postępowania sądowego w grudniu 2005 roku.
Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej rozpoznaje wnioski mediacyjne od 2000 roku.

4. Jakie są podstawy prawne funkcjonowania mediacji cywilnej?
Mediację cywilną – mającą również zastosowanie do sporów gospodarczych, reguluje kodeks postępowania cywilnego: art. 183.
Sposób prowadzenia mediacji regulują również regulaminy centrów mediacji i porozumienia między stronami dotyczące rozwiązywania konfliktów.
Mediacja jest bardzo elastycznym procesem, w odróżnieniu od postępowań sądowych czy arbitrażowych.
To strony decydują w jaki sposób prowadzona będzie mediacja oraz wybierają osobę mediatora.
Kodeks postępowania cywilnego daje jedynie wskazówki i ustala główne reguły mediacji.

W przypadku skierowania sprawy do mediacji w centrum mediacji sposób postępowania stron reguluje regulamin tego centrum.

5. Czym różni się mediacja od negocjacji?
Strony same rozwiązują konflikt negocjując ze sobą.
W mediacji strony proszą mediatora o pomoc. Można więc powiedzieć, że mediacja to negocjacje zarządzane przez mediatora.

6. Czym różni się mediacja od arbitrażu?
Różnica jest zasadnicza. Mediacja to rozwiązywanie sporu przez same strony przy udziale mediatora. Arbitraż to oddanie sprawy pod rozstrzygnięcie sądu arbitrażowego, w którym arbiter rozstrzygnie spór przyznając rację jednej ze stron.
W mediacji wygrywają obie strony decydując same o sposobie rozwiązania sporu i zawierając ugodę. W arbitrażu wiele postępowań kończy się ugodą, ale w zasadzie to jedna ze stron wygrywa proces.

7. Czym różni się mediacja od nakłaniania do ugody przez sąd?
Sędzia nakłaniając w postępowaniu sądowym strony do ugodowego rozwiązania sporu ma ograniczony sposób działania: może jedynie wskazywać zalety ugody. Mediator w mediacji ma możliwość nieograniczonego dialogu ze stronami, ustalania przyczyn konfliktu, rozważania ze stronami różnych alternatyw i wspólnego poszukiwania rozwiązań sporu.

8. Kim jest mediator?
Mediator to neutralna osoba, którą strony obdarzyły zaufaniem i do której zwróciły się o pomoc w rozwiązaniu konfliktu. /Więcej informacji w rozdziale "mediator"./

9. Jak doprowadzić do mediacji?
Wystarczy złożyć wniosek o wszczęcie do centrum mediacji. Zwykle na stronach internetowych profesjonalne centra mediacji zamieszczają wzory takich wniosków.

Warto też zapoznać się z regulaminem mediacji często zamieszczanym również na stronach WWW. Regulamin wskazuje stronom jak mają postępować, by doprowadzić do mediacji.

10. Czy druga strona może odmówić i nie zgodzić się na mediację?
Może. Mediacja jest dobrowolna. Dlatego lepiej – gdy sporu jeszcze nie ma – przewidzieć taką ewentualność i zamieścić stosowną klauzulę w umowie. Są dwie możliwości: dokonanie stosownego zapisu w umowie lub zawarcie dodatkowej umowy o poddaniu się mediacji w przypadku sporu.

11. Jak brzmi klauzula mediacyjna?
Może brzmieć tak:
„Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub powstające w związku z nią będą rozwiązywane w trybie mediacji przez mediatora Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej, stosownie do Regulaminu tegoż Sądu - obowiązującego w dniu skierowania wniosku o mediację".

12. Czy w każdej chwili w trakcie mediacji można się z niej wycofać?
Tak. Mediacja w odróżnieniu od procesu sądowego jest dobrowolna. Oznacza to również, że każda ze stron może w każdej chwili zrezygnować z mediacji.

13. Jak wygląda sprawa ponoszenia kosztów w mediacji?
Decyduje wola stron. Zwykle przyjmuje się, że strony ponoszą bezpośrednie koszty prowadzenia mediacji po połowie. W ugodzie kończącej mediację mogą jednak umówić się o inny podział kosztów. W przypadku rezygnacji jednej ze stron z mediacji w trakcie jej prowadzenia - obie strony ponoszą jej koszty - po połowie.

14. Jaki mam wpływ na to, co dzieje się w trakcie mediacji?
Całkowity. W postępowaniu przed sądem powszechnym strony tracą kontrolę nad sprawą: sędzia orzeknie, która ze stron proces przegra,

która wygra. W mediacji nie ma sędziego – to strony z udziałem mediatora same szukają rozwiązań i decydują o rozstrzygnięciu sporu. Prawem każdej strony jest też zakończyć mediacje.

15. Czy są gwarancje, że w przypadku, gdy ugoda nie zostanie zawarta - propozycje ugodowe, warunki ustępstw i inne informacje nie zostaną ujawnione później w procesie sądowym?
Mediacja jest poufna. To oznacza, że zarówno strony jak i mediator nie mogą ujawnić informacji, w których posiadanie weszli uczestnicząc w mediacji. Gwarantuje zachowanie tajemnic handlowych i poszanowanie interesów obu stron.
Gdyby nawet strona takie informacje chciała w postępowaniu przed sądem ujawnić, sąd powszechny takich dowodów nie uwzględni.
Mediator nie może być przesłuchany przez sąd na okoliczność informacji, które uzyskał prowadząc mediację – chyba, że obie strony zgodnie go z tego zakazu zwolnią.
W sądzie arbitrażowym istnieje możliwość dołączenia akt mediacji, która nie zakończyła się ugodą do postępowania sądowego za obopólną zgodą stron.

16. Jakie są zalety mediacji?
Podstawowymi zaletami mediacji jest jej szybkość, bezstresowość i taniość.

17. Jak długo może trwać mediacja?
Długość trwania mediacji zależy od wielu czynników. Zwykle w dobrych centrach mediacji mediacja trwa jeden dzień. Czasami w sprawach skomplikowanych dłużej – ale zawsze znacznie krócej niż postępowanie przed sądem.

18. Na czym polega "bezstresowość" mediacji?
Mediacja to niestresujący proces sądowy. Mediacja jest rozmową obu stron na temat przyczyn konfliktu i sposobów jego rozwiązania. Toczy się w swobodnej atmosferze przy kawie czy herbacie. Często mediacja dla komfortu stron prowadzona jest przez mediatora z każdą ze stron –

bez udziału drugiej strony. Mediator zapewnia stronom pełen komfort niezbędny do ich funkcjonowania w mediacji.

19. Gdzie może być prowadzona mediacja?
W dowolnym miejscu wybranym zgodnie przez strony. Zwykle jest to siedziba centrum mediacji. Mediacja może się też toczyć naprzemiennie u każdej ze stron. Ważne jest jednak dla powodzenia mediacji, by mediatorowi i stronom zostały zapewnione, co najmniej dwa /najlepiej 3/ osobne pomieszczenia. Daje to możliwość swobodnej rozmowy z mediatorem – bez udziału drugiej strony. Zdarza się również, że strony wynajmują odpowiednie pomieszczenia w dogodnym dla siebie miejscu, np. salki konferencyjne w hotelu.

20. Jaki jest koszt mediacji?
Zawsze niższy, niż koszt postępowania sądowego. Koszty związane z prowadzeniem mediacji w Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej można sprawdzić na stronie internetowej: www.sakig.pl
W sprawach gospodarczych niezwykle ważny jest czynnik czasu. Długotrwałe procesy nie gwarantują pewności prowadzenia biznesu. Mediacja daje szanse rozwiązania problemu w bardzo krótkim czasie.

21. Jakie jest prawdopodobieństwo zawarcia ugody?
W profesjonalnych centrach mediacji, mediacje prowadzone przez uznanych mediatorów dają stronom 80% prawdopodobieństwo zawarcia ugody.
Wynik mediacji zależy od wielu czynników. Najważniejszym jest wola stron rozwiązania sporu. Profesjonalizm mediatora jest drugim elementem wpływającym na szanse mediacji.
Przykłady ilustrujące możliwości mediacji: sąd w Exeter /Anglia/ - ze spraw skierowanych do mediacji 75% kończy się ugodą. Inny przykład: sąd w Getyndze /Niemcy/ – to 90% ugód zawartych w mediacji!! Te fakty świadczą o niekwestionowanych możliwościach mediacji.

22. Do rozwiązywania, jakich sporów nadaje się mediacja?
Do wszystkich – jeśli tylko strony tego chcą!!
Mediacja najlepiej sprawdza się w przypadku:
- sporów wynikłych z umów długoterminowych,
- sporów budowlanych i związanych z obrotem nieruchomościami,
- wszystkich tych konfliktów, w których ważna jest dobra opinia, renoma i marka firmy,
- tych sporów, w których ważne są relacje długoterminowe,
- konfliktów wynikłych z umów, których przedmiotem są usługi,
- konfliktów, które muszą być rozwiązane szybko.

23. Na czym polega zasada dobrowolności mediacji?
Mediacja jest postępowaniem dobrowolnym – to oznacza, że strony kierują swym postępowaniem w mediacji, mogą ją ukształtować wg swojego życzenia, mogą też ją zakończyć w dowolnym czasie.

24. Jakie są wady mediacji?
Wadą mediacji jest to, co zarazem jest jej zaletą: strony mogą na nią nie wyrazić zgody, a nadto, w każdym momencie jej trwania z niej zrezygnować.

25. Co ryzykuję kierując sprawę do mediacji do Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej?
Niewiele. Tak naprawdę nic!
Jeżeli spór będzie rozpatrywany przez ten Sąd – nie powstaną dodatkowe koszty związane z zawieszeniem postępowania i skierowaniem sprawy do mediacji.
Jeśli natomiast strony skierują sprawę do mediacji przed skierowaniem na drogę regulaminowego postępowania sądowego:
- w przypadku zakończenia mediacji ugodą strony oszczędzają, bo nie ponoszą kosztów dalszego postępowania przed Sądem Arbitrażowym przy KIG, chyba że zgodnie wniosą o nadanie ugodzie formy wyroku, wtedy dopłacają 1/3 opłaty arbitrażowej.

- w przypadku niezakończenia mediacji ugodą i skierowaniu sprawy do Sądu Arbitrażowego przy KIG opłata mediacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty arbitrażowej.

26. Co to jest med-arb?
Med-arb to skierowanie sprawy z mediacji do arbitrażu.

27. Co to jest arb-med?
To skierowanie sprawy z arbitrażu do mediacji.

POSTĘPOWANIE

1. Jak wygląda przebieg mediacji?
Mediator rozpoczynając mediację wita strony i ustala z nimi zasady komunikowania się w mediacji. Wyjaśnia stronom, jakie są zasady mediacji i jak będzie ona prowadzona. Uzyskuje zgodę na prowadzenie sesji odrębnych. Mediator składa oświadczenie, że nie istnieją żadne przeszkody, które uniemożliwiałyby mu bycie neutralnym. Następnie udziela głosu stronom – zwykle pierwsza zabiera głos strona wnioskująca o mediację. Każda strona w sposób komfortowy może przedstawić swoje stanowisko na temat przyczyn konfliktu. Mediator prosi strony o dodatkowe informacje – jeśli istnieją niejasności utrudniające zrozumienie wypowiedzi stron.
Mediator poprzez zadawanie pytań próbuje ustalić elementy kluczowe niezbędne do rozwiązania konfliktu. Często w tej fazie dochodzi do sesji odrębnych.
Mediator musi doprowadzić do tego, by wygenerowane rozwiązanie było akceptowane przez obie strony. Stanowi to podstawę ustalania treści ugody.
Jeśli do niej dochodzi, mediator sporządza protokół z mediacji, w którym zamieszcza /lub do którego dołącza/ ugodę.

2. Jak wygląda procedura mediacji w Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej?
Po złożeniu wniosku o mediację przez jedną ze stron i wyrażeniu zgody na mediację przez drugą stronę /lub złożeniu zgodnego wniosku stron o mediację/ oraz uiszczeniu opłaty mediacyjnej strony wybierają mediatora z Listy Mediatorów Centrum.
Mediator wyraża zgodę na prowadzenie mediacji, jeśli nie istnieją przyczyny będące podstawą jego wyłączenia i rozpoczyna mediację.

3. Kto może wziąć udział w mediacji? Czy postępowanie jest jawne?
Jak już stwierdziliśmy mediacja jest niejawna – a więc nie uczestniczy w niej publiczność, czy też dziennikarze. W mediacji powinny wziąć udział osoby, które mogą podejmować decyzje, co do wzajemnych ustępstw i kompromisów w trakcie mediacji. Mediacja to proces często dynamiczny i szybki – brak takiej osoby uniemożliwi podejmowanie decyzji w jej trakcie, a w konsekwencji doprowadzi do jej przerwania lub zakończenia mediacji. Niezbędny często wydaje się też udział osób, które mają największą wiedzę o przebiegu konfliktu. Obecni w trakcie mediacji prawnicy umożliwią szybkie doradztwo prawne.

4. Jaka jest rola prawników w mediacji?
Udział prawników w mediacji gospodarczej wydaje się być niezbędny, aczkolwiek zmienia się ich rola. Prawnicy są doradcami prawnymi osób, które podejmują decyzje w trakcie mediacji. O ile w trakcie procesu sądowego prawnicy zarządzają procesem i sprawą - o tyle w mediacji ich rola jest inna: przekazują swoim klientom informacje o prawnych skutkach podejmowanych decyzji.
Rolą prawnika jest też przygotowanie klienta do mediacji, przedyskutowanie z nim wszelkich możliwych rozwiązań i ich skutków prawnych.

5. Czy prawnicy nie będą przeciwni kierowaniu spraw do mediacji – to może ograniczyć ich honoraria?
To, że zmienia się rola prawników w mediacji, nie oznacza, że powinni uzyskać z tego tytułu mniejsze honorarium. Prawnik musi:

- przeanalizować z klientem wszystkie alternatywy negocjowanego porozumienia,
- wskazać konsekwencje prawne każdego z nich,
- uczestniczyć w przygotowaniu do negocjacji w mediacji,
- doradzać klientowi w trakcie mediacji,
- opracować ugodę.

Negocjacje w porównaniu z procedurą postępowania cywilnego są elastyczne i nieprzewidywalne, często wymagają dodatkowych predyspozycji od prawnika!
Dlaczego więc ma on uzyskać mniejsze honorarium?

6. W jakiej fazie konfliktu można skierować sprawę do mediacji?
W każdym. Im wcześniejsza faza konfliktu – tym większe szanse na jego pozytywne rozwiązanie.

7. Dlaczego mediatorowi ma się udać rozwiązanie konfliktu – skoro nie udało się to w negocjacjach stronom sporu?
Dlatego, że przyczyną konfliktu zwykle nie jest to, co stronom się wydaje, że jest. Dlatego również, że osoby znajdujące się „w konflikcie" tracą możliwość w pełni racjonalnego podejmowania decyzji, dochodzi do opisanych w psychologii zniekształceń percepcji w ocenie sytuacji, emocje w znacznym stopniu wpływają na złą jakość decyzji.
W rozwiązaniu problemu może pomóc jedynie osoba niezaangażowana w spór, będąca „poza sporem".

8. Co należy zrobić, żeby „wygrać" mediację?
Mediacja zakończona ugodą to wygrana obu stron. W mediacji nie chodzi o to, by któraś ze stron „wygrała". Chodzi o to, by znaleźć rozwiązanie sporu akceptowane przez obie strony!

9. Jak przekonać mediatora do swoich racji?
To drugą stronę trzeba przekonać do swoich racji - nie mediatora. Mediator nie będzie rozstrzygał sporu jak arbiter – więc nie trzeba go przekonywać do czegokolwiek.

10. Co się dzieje, jeśli do ugody dochodzi?
Strony mogą skierować ugodę zawartą przed mediatorem do sądu powszechnego, który nada ugodzie klauzulę wykonalności. /Taką ugodę można przekazać wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji komornikowi, który wyegzekwuje warunki ugody./
W niektórych przypadkach stronom może zależeć na wydaniu wyroku o treści odpowiadającej treści ugody. W takim przypadku ugodzie można nadać formę wyroku. Na wniosek stron mediator wystąpi wówczas jako arbiter i wyda wyrok o treści ustalonej ugodą. W Sądzie Arbitrażowym przy KIG Rada Arbitrażowa mianuje mediatora arbitrem, który wyda wyrok o treści objętej ugodą.

11. Co się dzieje, kiedy do ugody nie dochodzi?
Stronom pozostaje wówczas skorzystanie z drogi sądowej. Mogą skierować tę sprawę do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej jeżeli łączy je stosowna klauzula arbitrażowa.
Wniesiona opłata mediacyjna „nie przepada", zostanie bowiem zaliczona na poczet opłaty arbitrażowej!
Strony mogą też skierować swoją sprawę do sądu powszechnego lub innego sądu polubownego.

12. Czy w przypadku nie osiągnięcia ugody opłata mediacyjna jest zwracana?
Nie. Ale może być zaliczona na poczet opłat arbitrażowych w przypadku, gdy strony skierują sprawę do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

MEDIATOR

1. Kto to jest mediator?
Jest to neutralna osoba trzecia wybrana przez strony do prowadzenia mediacji.

2. Kto może być mediatorem?
Mediatorem może być każdy, kto ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta w pełni z praw publicznych. Nie może być nim czynny sędzia sądu powszechnego.

3. Kto może prowadzić mediacje w Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej?
Mediacje prowadzą wpisani na listę Centrum mediatorzy.

4. Jakie kwalifikacje powinien mieć profesjonalny mediator?
Walter Maggiola podał listę cech profesjonalnego mediatora:
- mądrość Salomona,
- cierpliwość Hioba,
- wytrzymałość maratończyka,
- umiejętności terapeutyczne dobrego psychiatry.

Oprócz niekwestionowanego autorytetu i niewątpliwych predyspozycji osobowościowych z zakresu zarządzania konfliktem, negocjacji i komunikacji - odnoszący sukcesy mediatorzy cechują się: doświadczeniem życiowym, umiejętnością odczuwania empatii i inteligencją emocjonalną oraz wyjątkową odpornością na stres. Poza dyskusją jest oczywiście uzyskanie kompetencji mediatora poprzez certyfikowane szkolenia.

5. A jeżeli strony nie osiągną porozumienia, co do osoby mediatora?
Jeżeli mediacja toczyć się ma w Centrum Mediacji Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej, bowiem strony zgodziły się na mediację - a jedynie mają problem z wyborem mediatora – to w takim przypadku mediatora wyznaczy Rada Arbitrażowa.

6. Jaką mam gwarancję, że mediator jest neutralny?
Neutralność jest nierozłączną cechą mediatora. Jej złamanie oznaczałoby koniec kariery mediatora. Profesjonalni mediatorzy przyjmują dobrowolnie do stosowania bardzo rygorystyczne „Standardy prowadzenia mediacji i postępowania mediatora" uchwalone przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości.
Stwierdzają one, że: „Mediator nie podejmuje się mediacji lub wyłącza się z jej kontynuowania, jeżeli uzna, że istnieje konflikt interesów o charakterze zawodowym lub osobistym ze stronami lub ich pełnomocnikami. Mediator ujawnia stronom wszelkie z nimi związki o charakterze zawodowym lub prywatnym.".

7. Czy mediator może odmówić prowadzenia mediacji?
Mediator może odmówić prowadzenia mediacji z tzw. ważnych powodów. Mogą nimi być: konflikt interesów, przyczyny mogące wpłynąć na bezstronność mediatora lub gdy mediator sądzi, iż nie jest w stanie zachować swojej bezstronności w mediacji.

8. Jaka jest rola mediatora w mediacji?
Mediator pomaga stronom rozwiązać konflikt. Ułatwia komunikację, buduje zaufanie między stronami, pomaga kreować rozwiązania. Jednakże: nie doradza stronom, nie wydaje opinii, nie rozstrzyga, kto ma rację! Nie przyznaje tzw. „racji" żadnej ze stron. Nie jest sędzią, czy też arbitrem. Zarządza negocjacjami pomiędzy stronami.

9. Czy mediator sporządza jakieś dokumenty z przeprowadzonej mediacji?
Mediator sporządza protokół z przeprowadzonej mediacji. Zawiera on jedynie:
- miejsce i czas prowadzenia mediacji,
- imiona, nazwiska stron i ich adresy,
- imię i nazwisko mediatora,
- wynik mediacji.

Ugoda stanowi często część protokołu, lecz zazwyczaj jest jego załącznikiem.

10. Co robi mediator, gdy jedna ze stron oświadcza, że rezygnuje z mediacji w trakcie jej prowadzenia?
Mediator sprawdza intencje strony rezygnującej z mediacji i utwierdza się w przekonaniu, że decyzja ta jest ostateczna. Następnie mediator kończy mediację i sporządza protokół z przeprowadzonej mediacji.

MEDIACJA MIĘDZYNARODOWA

1. **Czy mediacje można stosować w sporach międzynarodowych?**

Tak, nie istnieją dziś żadne przeszkody w tym zakresie.

2. **Gdzie jest regulowana kwestia mediacji międzynarodowej?**

Zagadnienie zasad mediacji w sporach transgranicznych reguluje dyrektywa 2008/52/EC o niektórych aspektach mediacji w sprawach cywilnych i handlowych.

3. Do jakich sporów ma zastosowanie dyrektywa?

Dyrektywa ma zastosowanie wyłącznie do sporów transgranicznych w sprawach cywilnych i gospodarczych. Nie dotyczy spraw podatkowych, celnych i administracyjnych.

4. Jakie znaczenie ma dyrektywa o mediacji?

Ważne jest, że dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia możliwości wystąpienia z wnioskiem o nadanie ugodzie klauzuli wykonalności. Daje to stronom możliwość wyegzekwowania ugody zawartej w mediacji w innym kraju członkowskim.

5. Od kiedy będzie obowiązywać dyrektywa o mediacji?

Państwa członkowskie mają trzy lata na dostosowanie przepisów prawa krajowego do wymagań wynikających z dyrektywy, tj. do 13 czerwca 2011 roku.